

Naturvårdsverkets författningssamling

Utkast 2015-02-25

Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning av vissa biocidprodukter;

beslutade den [datum]

Med stöd av 3 kap. 20 § förordningen om bekämpningsmedel (2014:425) föreskriver Naturvårdsverket följande.

1 kap. Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter gäller vid yrkesmässig spridning av biocidprodukter som omfattas av produkttyp 8¹ och som används för att bekämpa angrepp i trä, samt biocidprodukter som omfattas av produkttyp 14² eller 18³, enligt förordning (EU) nr 528/2012.

Dessa föreskrifter gäller inte biocidprodukter som innehåller nematoder, insekter eller spindeldjur.

Författningskommentar:

Beträffande biocidprodukter ersätter dessa föreskrifter de regler som finns i Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning av kemiska bekämpningsmedel (SNFS 1997:2). Bestämmelserna i dessa föreskrifter kompletterar de bestämmelser om hantering av biocidprodukter som finns i 3-4 kap. förordningen (2014:425) om bekämpningsmedel (bekämpningsmedelsförordningen).

Av 1 § första stycket framgår att tillämpningsområdet av dessa föreskrifter är begränsat till spridning av vissa biocidprodukter inom produkttypen träskyddsmedel (produkttyp 8) samt till biocidprodukter inom produkttyperna rodenticider (produkttyp 14) och insekticider, akaricider och bekämpningsmedel mot andra leddjur (produkttyp 18) enligt EU-förordningen om tillhandahållande på marknaden och användning av biocidprodukter (EU nr 528/2012) (EU:s biocid-förordning).

Beträffande biocidprodukter inom produkttypen träskyddsmedel framgår av bestämmelsen i 1 § första stycket att föreskrifterna endast gäller biocidprodukter för att bekämpa angrepp i trä, d.v.s. biocidprodukter som används för kurativ bekämpning av t.ex. träskadeinsekter.

---

¹ Träskyddsmedel.

² Rodenticider.

³ Insekticider, akaricider och bekämpningsmedel mot andra leddjur.

**NFS
2015:[nr]**

Utkom från trycket
den [datum]

För att en biocidprodukt ska få användas i Sverige måste den vara godkänd i någon av de produkttyper som anges i EU:s biocidförordning. Produktklassningen återfinns i bilaga 5 till EU:s biocidförordning.

Produkttypen rodenticider (produkttyp 14) beskrivs i bilaga 5 till EU:s biocidförordning som produkter som används för bekämpning av möss, råttor eller andra gnagare på andra sätt än genom att avskräcka eller dra till sig dem.

Produkttypen insekticider, akaricider och bekämpningsmedel mot andra leddjur (produkttyp 18) beskrivs i bilaga 5 till EU:s biocidförordning som produkter som används för bekämpning av leddjur (t.ex. insekter, kvalster och kräftdjur), på andra sätt än genom att avskräcka eller dra till sig dem.

Såväl produkttypen rodenticider som produkttypen insekticider, akaricider och bekämpningsmedel mot andra leddjur omfattas av huvudgruppen bekämpning av skadedjur (huvudgrupp 3).

Produkttypen träskyddsmedel beskrivs i bilaga 5 till EU:s biocidförordning som produkter som används för att skydda trä från och med sågverksstadiet eller träprodukter genom bekämpning av organismer, inbegripet insekter, som förstör trädets kvalitet eller utseende. Denna produkttyp, som återfinns i huvudgruppen konserveringsmedel och som innehåller mycket olika slag av biocidprodukter, innefattar både produkter för förebyggande ändamål (t.ex. grundoljor) och bekämpning (t.ex. bekämpningsmedel mot träskadeinsekter). Som framgår ovan omfattar dessa föreskrifter dock endast biocidprodukter för att bekämpa angrepp i trä.

Bakgrunden till att tillämpningsområdet av dessa föreskrifter föreslås begränsas till att enbart omfatta vissa biocidprodukter i produkttypen träskyddsmedel (produkttyp 8) och biocidprodukter i produkttyperna rodenticider (produkttyp 14) samt insekticider, akaricider och bekämpningsmedel mot andra leddjur (produkttyp 18), är att bestämmelserna i SNFS 1997:2 har utformats i sådant syfte och på ett sådant sätt att de i huvudsak är tillämpliga på biocidprodukter inom huvudgruppen bekämpning av skadedjur.

Nu nämnd huvudgrupp omfattar sju olika produkttyper. Bland dessa produkttyper är det endast inom produkttyp 14 och produkttyp 18 som det finns biocidprodukter godkända för yrkesmässig användning i klass 1 eller 2. Inom övriga produkttyper – med undantag för produkttyp 19 (avskräckande och tilldragande medel) – saknas helt godkända produkter.⁴

Inom produkttyp 19 finns endast produkter godkända i klass 3, vilket innebär att dessa får användas av var och en. Denna produkttyp innefattar främst insekts-sprayer för privat bruk men även produkter som ska strykas på hästar för att skydda dem mot insekter. Mot bakgrund av att användningen av biocidprodukter inom denna produkttyp främst avser småskalig användning på människa och djur och inte direkt spridning i miljön, bedöms det inte föreligga behov av att närmare reglera användningen av denna produkttyp i dessa föreskrifter.

---

⁴ Information om detta finns i Kemikalieinspektionens bekämpningsmedelsregister, se följande länk <http://webapps.kemi.se/BkmRegistret/Kemi.Spider.Web.External/>.

I dagsläget kan användningen av biocidprodukter för bekämpning av skadedjur i produkttyper inom vilka det saknas godkända produkter (produkttyp 15, 16, 17 och 20) antas vara obefintlig. Produkter som i framtiden godkänns för användning inom dessa användningsområden kommer att omfattas av användarvillkor genom beslutet om godkännande. Sannolikt kommer det röra sig om ett fåtal – om ens några – sådana produkter. Försiktighetsåtgärder till skydd för människors hälsa och miljön vid yrkesmässig användning beslutas bäst av den som har insyn i de specifika produkternas miljö- och hälsofarliga egenskaper och tänkta användningsområde. Mot bakgrund av detta föreslås föreskrifterna inte omfattar biocidprodukter inom produkttyperna 15, 16, 17 och 20. Försiktighetsåtgärder vid användningen av sådana medel bör istället beslutas i varje enskilt fall i samband med Kemikalieinspektionens produktgodkännande.

Bakgrunden till att dessa föreskrifter, utöver biocidprodukter i produkttyperna 14 och 18, föreslås omfatta biocidprodukter i produkttyp 8 som används för att bekämpa angrepp i trä, är att användningsområdet – och i regel även verksamma ämnen – för dessa biocidprodukter är detsamma som för biocidprodukter i produkttypen 18. Samma miljö- och hälsoskyddssynpunkter gör sig därför gällande oavsett produkttyp. Exempelvis kommer föreskrifterna med föreslaget tillämpningsområde att gälla såväl vid bekämpning av trämyror som vid bekämpning av stackmyror. Med den föreslagna regleringen undviks dessutom eventuella gränsdragningsproblem huruvida olika biocidprodukter för samma användningsområde ska omfattas av föreskrifterna eller inte.

Av 1 § första stycket framgår vidare att dessa föreskrifter är tillämpliga vid yrkesmässig spridning av biocidprodukter. Bestämmelserna i föreskrifterna innefattar definitioner (2 kap.), försiktighetsmått vid användning (3 kap.), skyldighet att informera och underrätta (4 kap.) och dokumentationsskyldighet (5 kap.).

Att dessa föreskrifter föreslås omfatta endast yrkesmässig spridning utgör en skillnad i förhållande till vad som gäller enligt SNFS 1997:2; tillämpningsområdet av bestämmelserna i de föreskrifterna är – med undantag för bestämmelsen om tillståndsplikt vid användning inom särskilt angivna platser i 14 § SNFS 1997:2 – inte begränsat till yrkesmässig spridning.

Motivet till att dessa föreskrifter föreslås gälla endast vid yrkesmässig spridning, är att det främst är vid yrkesmässig verksamhet som biocidprodukter för bekämpning av skadedjur har en sådan miljö- och hälsofarlig verkan samt hanteras i sådana volymer och på ett sådant sätt att behov av reglering föreligger ur miljö- och hälsoskyddssynpunkt. Till detta kommer att dessa föreskrifter innefattar reglering som främst är av relevans vid en mer omfattande eller frekvent spridning. Det bedöms därför inte vara rimligt att bestämmelser om t.ex. informationsskyldighet eller dokumentationskrav ska gälla även vid spridning av biocidprodukter som inte är yrkesmässig.

Det ska i detta sammanhang påpekas att biocidprodukter inom klass 1 och 2 endast får hanteras inom yrkesmässig verksamhet.⁵ Det är bara biocidprodukter inom klass 3 som får användas av var och en, vilket delvis har att göra med att koncentrationen av verksamt ämne normalt inte är lika hög som de inom klass 1

---

⁵ Se 3 kap. 7 § bekämpningsmedelsförordningen.

och 2. Biocidprodukter i klass 3 levereras i regel färdigblandade och i förpackningar av begränsad storlek för att minska risken för oavsiktlig spridning.

Detta betyder emellertid inte att annan hantering än yrkesmässig spridning är oreglerad; en skyddsnivå även för icke yrkesmässig användning fastslås såväl i de användarvillkor som Kemikalieinspektionen utfärdar för varje biocidprodukt som i de allmänna bestämmelserna i bl.a. bekämpningsmedelsförordningen och miljöbalken.

Här ska påpekas att dessa föreskrifter föreslås omfatta yrkesmässig spridning även av biocidprodukter inom klass 3.

Ang. frågan om vad som är yrkesmässig spridning, se vidare under författningskommentaren till bestämmelsen i 2 kap. 1 § nedan.

Bestämmelserna i föreskrifterna föreslås gälla även vid spridning som sker inomhus. Detta utgör en skillnad i förhållande till vad som gäller enligt SNFS 1997:2, vilka föreskrifter endast är tillämpliga på spridning och annan hantering som sker utomhus.

Av andra stycket i 1 § framgår att biocidprodukter som innehåller nematoder, insekter eller spindeldjur är undantagna från tillämpningsområdet av dessa föreskrifter. Detta motsvarar vad som gäller enligt SNFS 1997:2 – dessa föreskrifter gäller endast kemiska bekämpningsmedel. Bestämmelser som reglerar användningen av dessa biocidprodukter finns i förordningen (2000:338) om biocidprodukter som innehåller nematoder, insekter eller spindeldjur.

---

2 kap. Definitioner

1 § Om inte annat särskilt anges i dessa föreskrifter, har uttryck i föreskrifterna samma betydelse som i 14 kap. miljöbalken, förordning (EU) nr 528/2012 och förordningen (2014:425) om bekämpningsmedel.

Författningskommentar:

Av 1 § följer att uttryck i dessa föreskrifter har samma betydelse som i 14 kap. miljöbalken, EU:s biocidförordning och bekämpningsmedelsförordningen, om inte annat särskilt anges i föreskrifterna.

Att notera är t.ex. uttrycket ”biocidprodukt”, som definieras i art. 3.1 a) i EU:s biocidförordning, vilket uttryck följaktligen har samma betydelse i dessa föreskrifter. Som har redogjorts för ovan görs indelningen av biocidprodukter i olika produkttyper (bl.a. produkttyp 8, 14 och 18) i bilaga 5 till EU:s biocidförordning.

Att notera är även uttrycket ”kommunal nämnd” som i 1 kap. 4 § bekämpningsmedelsförordningen definieras som ”nämnd som fullgör kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet”.

Det bör i detta sammanhang även noteras att det i 14 kap. miljöbalken, EU:s biocidförordning och bekämpningsmedelsförordningen, saknas en definition av uttrycket ”yrkesmässig användare”, motsvarande den som finns i förordning (EG) nr 1107/2009 (EU:s växtskyddsmedelsförordning). Uttrycket definieras i EU:s

växtskyddsmedelsförordning som ”en person som använder bekämpningsmedel i sin yrkesmässiga verksamhet, inbegripet operatörer, tekniker, arbetsgivare och egenföretagare, både på jordbruksområdet och inom andra sektorer”. Definitionen torde dock ändå vara vägledande när det gäller frågan om vem som är att anse som yrkesmässig användare enligt 3-4 kap. bekämpningsmedelsförordningen och följaktligen även vid tillämpningen av dessa föreskrifter. Definitionen torde inrymma all användning som utförs som ett led i en näringsverksamhet eller annars som en del av en yrkesutövning. I linje med detta bör exempelvis spridning av biocidprodukter på en gård till en förskola som görs av personal på förskolan anses som yrkesmässig spridning.

---

3 kap. Försiktighetsmått vid spridning

1 § Den som överväger att sprida en biocidprodukt ska, om flera biocidprodukter eller metoder finns tillgängliga för samma användningsområde och syfte, så långt det är möjligt välja den metod eller det medel som är minst skadligt för människors hälsa och miljön.

Författningskommentar:

Det har bedömts lämpligt att i 1 § specificera de överväganden som alltid ska göras i samband med användande av en biocidprodukt. Bestämmelsen konkretiserar vad som följer av produktvalsprincipen i 2 kap. 4 § miljöbalken när det gäller spridning av biocidprodukter.

Motsvarande bestämmelse som gäller vid användning av växtskyddsmedel, finns i 2 kap. 33 § bekämpningsmedelförordningen.

---

2 § Den som sprider en biocidprodukt ska vidta de försiktighetsåtgärder som med hänsyn till omständigheterna på platsen behövs för att skydda människors hälsa och miljön.

Författningskommentar:

Bestämmelsen konkretiserar vad den allmänna hänsynsregeln i 2 kap. 3 § första stycket miljöbalken innebär vid spridning av nu aktuella biocidprodukter.

Bestämmelsen i 2 § innebär att lämpliga försiktighetsåtgärder ska anpassas med hänsyn till den platsspecifika risken för miljö- och hälsoskyddskonsekvenser samt till den biocidprodukt som sprids. Exempelvis ska utplacering av bekämpningsmedel mot råttor alltid ske så att barn, husdjur, fåglar och vilda djur inte kan komma åt det. Ytterligare platsspecifika försiktighetsåtgärder kan krävas beroende på var bekämpningsmedlet används, t.ex. om utplacering sker i bostäder eller i livsmedelslokaler.

Denna bestämmelse kompletterar den generella skyddsnivån som fastslås i 3 kap. 19 § första stycket bekämpningsmedelsförordningen vilken emellertid endast gäller då en biocidprodukt inte används. I den bestämmelsen – som omfattar alla biocidprodukter och inte enbart de produkttyper som omfattas av dessa föreskrifter – fastslås att när en biocidprodukt inte används ska den lagras och i övrigt hanteras på ett sätt som inte innebär någon risk för människors hälsa eller miljön.

Det ska i detta sammanhang även erinras om bestämmelserna om användningstillstånd i 3 kap. 15-18 §§ bekämpningsmedelsförordningen samt upplysningen i 3 kap. 19 § andra stycket bekämpningsmedelsförordningen, som beträffande bestämmelser om hantering av avfall hänvisar till 15 kap. miljöbalken och avfallsförordningen (2011:927).

Det kan vidare noteras att det i fråga om biocidprodukter i produkttyperna 8, 14 och 18 som inte omfattas av EU-krav på godkännande enligt 4 kap. bekämpningsmedelsförordningen, kompletteras bestämmelsen i 2 § av en särskild skyddsbestämmelse i 4 kap. 27 § bekämpningsmedelsförordningen.

Denna bestämmelse har följande lydelse.

”En biocidprodukt ska användas på ett sätt som är förenligt med de förutsättningar för godkännande som avses i 5 §, de villkor som har beslutats i enlighet med 16 § och den information som lämnas på märkningen enligt 25 §.

Den som yrkesmässigt använder en biocidprodukt ska genom att kombinera fysikaliska, biologiska, kemiska eller andra metoder på lämpligt sätt begränsa användningen till det som är absolut nödvändigt.”

4 kap. Skyldighet att informera och underrätta

Information till allmänheten

1 § Den som sprider biocidprodukter på en plats som allmänheten har tillträde till, ska senast i samband med att spridningen påbörjas informera om bekämpningen. Informationen ska lämnas på väl synliga anslag av minst A-5 format i väderbeständigt material. Anslagen ska innehålla

1. uppgift om var spridningen sker,
2. kontaktuppgifter till den som utför spridningen av biocidprodukter samt till den för vars räkning spridningen sker,
3. syftet med spridningen,
4. biocidproduktens namn och registreringsnummer med upplysning om verksamt ämne,
5. beskrivning av spridningsmetod,
6. beräknad tidpunkt eller tidsperiod för spridningen, och
7. hänvisning till Giftinformationscentralen samt i förekommande fall information om motgift.

Anslagen ska sitta kvar till dess att risk för människors hälsa eller skada på egendom inte längre föreligger, dock minst en vecka efter spridningen.

Författningskommentar:

Bestämmelsen i 1 § motsvarar i huvudsak vad som gäller enligt 13 § SNFS 1997:2. Dock har kravet på att informationen ska lämnas en vecka i förväg utgått, vilket har att göra med att behovet av spridning av aktuella biocidprodukter i produkttyp 8 samt biocidprodukter i produkttyp 14 eller 18, i regel är hastigt påkallat.⁶ I stället gäller att informationen ska lämnas senast i samband med att spridningen påbörjas.

⁶ Se vidare i författningskommentaren till 2 § nedan.

Enligt punkten 2 ska informationen inkludera kontaktuppgifter till den som utfört spridningen och till den för vars räkning spridningen sker. Med "kontaktuppgifter" avses företagsnamn, telefonnummer, adress och e-post. Med "den för vars räkning spridning sker" avses den som i förekommande fall har lämnat uppdraget att utföra bekämpningen.

Med "beskrivning av spridningsmetod" enligt punkten 5 avses uppgift om hur spridning sker, t.ex. genom användning av tryckspruta eller betesstationer, vilket hänger samman med vilken formulering biocidprodukten har, d.v.s. om det är en flytande produkt, ett puder eller ett fast bete.

Som har anförts ovan under 1 kap. 1 § är tillämpningsområdet av denna bestämmelse, till skillnad från vad som gäller enligt SNFS 1997:2, inte begränsat till spridning som sker utomhus. Även lokaler som allmänheten har tillträde till omfattas således av informationsskyldigheten enligt denna bestämmelse, t.ex. bekämpning av skadedjur som sker i ett köpcentrum.⁷

När det gäller spridning utomhus bör anslag enligt 1 § sättas upp väl synligt på sådana platser där människor kan tänkas passera ett område eller en plats där spridning skett, t.ex. vid gångvägar och stigar.

Enligt 1 § andra stycket ska anslagen sitta kvar till dess att risk för människors hälsa eller skada på egendom inte längre föreligger, dock minst en vecka efter spridningen. Hur lång tid anslagen i det enskilda fallet ska sitta uppe bör styras av mängd medel, spridningsmetod samt biocidproduktens egenskaper vad gäller farlighet, nedbrytbarhet och rörlighet. Utifrån de förutsättningar som föreligger i det enskilda fallet ska den som sprider biocidprodukter göra en bedömning hur länge anslagen bör sitta uppe.

Uttrycket "egendom" i denna bestämmelse innefattar bl.a. husdjur.

Underrättelse till den kommunala nämnden

2 § Den som sprider biocidprodukter på en plats som allmänheten har tillträde till, ska senast i samband med spridningen eller omedelbart därefter underrätta den kommunala nämnden om bekämpningen.

Författningskommentar:

Utöver skyldigheten att informera allmänheten enligt 1 §, gäller att den som sprider biocidprodukter på en plats som allmänheten har tillträde till ska underrätta den kommunala nämnden.

Bestämmelsen i 2 § innebär flera skillnader i förhållande till vad som gäller enligt SNFS 1997:2. En skillnad är att tillstånds- och anmälningsplikten vid användning

---

⁷ Informationsskyldigheten gäller dock inte vid bekämpning i lokaldelar som allmänheten inte har tillträde till, t.ex. i källaren till ett köpcentrum eller i bostäder.

på särskilt angivna områden enligt SNFS 1997:2 föreslås ersättas av en underrättelseskyldighet.⁸

Motivet till att underrättelseskyldighet – och inte tillståndsplikt – föreslås gälla, är att när behov föreligger av användning av aktuella biocidprodukter i produkttyp 8 samt biocidprodukter i produkttyp 14 eller 18, är behovet i regel hastigt påkallat. Detta gäller t.ex. vid användning av bekämpningsmedel mot råttor eller vid användning mot ett getingbo. Vid denna typ av användning är det inte sällan svårt att förutse behov av, och därmed kunna planera, spridningen. Ofta är det dessutom nödvändigt att bekämpningen kan påbörjas omgående. Detta kräver ett förfarande där det finns möjlighet att sprida nu nämnda biocidprodukter med kort varsel.

Om tillståndsplikt skulle gälla för de exempel som nu har nämnts, finns det en överhängande risk att prövningsprocessen fram till beslut innebär en sådan tidsutdräkt att syftet med bekämpningen förfelas. En försenad bekämpning kan i många fall leda till värre miljö- och hälsokonsekvenser än om bekämpning hade kunnat sättas in i ett tidigt skede, t.ex. när det gäller den mängd bekämpningsmedel som krävs, men även när det kommer till de olägenheter som uppkommer i avvaktan på bekämpning.

Av delvis samma skäl har det inte heller bedömts lämpligt att behålla ett anmälningsförfarande. Det är ofta svårt att på förhand veta exakt vilka skadedjur det är fråga om samt vilka metoder för bekämpning som ska användas. Till detta kommer att en huvudsaklig del av syftet med ett anmälningsförfarande, nämligen att kommunen ska kunna ställa krav på försiktighetsmått eller skyddsåtgärder vid spridningen, inte uppnås om regelverket samtidigt ska ge möjlighet till hastigt påkallade bekämpningar. Detta eftersom en anmälan avseende hastigt påkallad bekämpning innebär att den kommunala nämnden i de allra flesta fall inte kommer att ha rimlig möjlighet att gå igenom anmälan före det att bekämpningsåtgärder påbörjas.

Dessutom ska påpekas att användning av aktuella biocidprodukter i produkttyp 8 samt biocidprodukter i produkttyp 14 och 18 i regel har karaktär av punkt-bekämpning. Detta innebär att risken för oavsiktlig spridning som påverkar miljön normalt är lägre än vid t.ex. spridning av växtskyddsmedel. De hänsynstaganden som har motiverat tillstånds- resp. anmälningsplikt vid spridning inom angivna platser i 11 och 14 §§ SNFS 1997:2 samt vid användning av växtskyddsmedel inom de i 2 kap. 40 § första stycket och 2 kap. 41 § bekämpningsmedelförordningen angivna platserna, gör sig därför i regel inte gällande när det gäller användning av nu aktuella typer av biocidprodukter.

Vid en avvägning av miljö- och hälsoskyddsriskerna vid spridning av aktuella biocidprodukter å ena sidan och behovet av att snabbt kunna påbörja bekämpningsinsatser å den andra, har bedömningen gjorts att en underrättelseskyldighet är det mest effektiva sättet att reglera den kommunala nämndens kontroll av spridning av biocidprodukter. Vid denna avvägning har även beaktats

---

⁸ Dock ska noteras att enligt 18 § SNFS 1997:2 finns redan nu undantag från tillståndsplikten vid hastigt påkallade punktsaneringar mot ohyra och skadedjur enligt hälsoskyddslagen (1982:1080), i vilka fall en underrättelseskyldighet – motsvarande den som nu föreslås – i stället gäller.

intresset av att minska den administrativa bördan med att hantera tillstånds- och anmälningssärenden hos såväl berörda företag som hos den kommunala nämnden.

Det ska i detta sammanhang framhållas att ett förfarande med underrättelse-skyldighet inte fråntar den kommunala nämnden möjligheten att ställa krav på försiktighetsmått eller skyddsåtgärder på spridningen med anledning av en underrättelse, t.ex. i fråga om en bekämpningsinsats som pågår över tid. Detta följer bl.a. av bestämmelsen i 26 kap. 9 § miljöbalken enligt vilken tillsynsmyndig-heten kan ställa krav på försiktighetsmått eller skyddsåtgärder vid spridning, samt dessutom – om det behövs – förbjuda spridningen.⁹ Detta gäller naturligtvis endast om övriga förutsättningar enligt bestämmelsen i 26 kap. 9 § miljöbalken är uppfyllda.

En annan skillnad i förhållande till vad som gäller enligt SNFS 1997:2 är att det geografiska område där spridning av biocidprodukter underställs den kommunala nämndens kontroll, har utökats. Skyldigheten att informera den kommunala nämnden föreslås gälla vid spridning på plats som allmänheten har tillträde till. Underrättelsesskyldigheten enligt 2 § är därmed inte – till skillnad från tillstånds- och anmälningssplikten enligt SNFS 1997:2 – begränsad till särskilt angivna platser utomhus.¹⁰ Motivet för detta är att det för aktuella biocidprodukter inte finns någon sakligt skäl till att spridning på vissa platser dit allmänheten har tillträde ska omfattas av en underrättelsesskyldighet medan det för spridning på andra platser dit allmänheten har tillträde ska saknas motsvarande krav; hälso-skyddssynpunkter med spridning av aktuella biocidprodukter torde göra sig gällande överallt dit allmänheten har tillträde. I detta avseende utökas alltså den kommunala nämndens möjligheter till kontroll av spridning av biocidprodukter.

Här ska framhållas att bestämmelsen i 2 § innebär en skyldighet att underrätta den kommunala nämnden även vid spridning i lokaler som allmänheten har till-träde till.¹¹

Enligt bestämmelsen i 2 § inträder skyldigheten att underrätta den kommunala nämnden senast i samband med eller omedelbart efter spridningen. Detta innebär att en underrättelse får lämnas före spridning, men att den ska lämnas omedelbart efter det att bekämpningsåtgärden har vidtagits. Om en bekämpningsinsats kommer att pågå över tid, kan skyldigheten enligt 2 § uppfyllas genom att under-rättelse lämnas även avseende planerade bekämpningsåtgärder inom ramen för samma bekämpningsinsats.

---

⁹ I fråga om användning av biocidprodukter för bekämpning av skadedjur är det den eller de nämnder som kommunfullmäktige utser att ha ansvar för operativ tillsyn enligt miljöbalken som är tillsynsmyndighet, vilket följer av fördelningen av tillsynsansvaret i 26 kap. 3 § miljöbalken och miljötillsynsförordningen (2011:13). I regel har tillsynsansvaret tilldelats den kommunala nämnden, d.v.s. den nämnd som fullgör kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskydds-området, vilket är den nämnd som en underrättelse enligt 2 § ska ges in till.

¹⁰ Eftersom de flesta platser som omfattas av tillstånds- och anmälningssplikten enligt SNFS 1997:2 till övervägande del är platser som allmänheten har tillträde till, kommer dock dessa platser att omfattas av underrättelsesskyldigheten.

¹¹ Beträffande lokaler som allmänheten har tillträde till, se vad som anförs om detta i författningskommentaren till 1 § ovan.

För att illustrera hur bestämmelserna i 1 och 2 §§ avses att tillämpas i praktiken, ges följande exempel, som gäller bekämpning av skadedjur i ett köpcentrum.

Vid en undersökning konstateras att det är fråga om råttor och att användning av betesstationer är det mest lämpliga sättet för bekämpning. I samband med att betesstationer utplaceras ska information till allmänheten enligt 1 § sättas upp vid platsen. Senast efter att utplaceringen har skett ska den som sköter bekämpningsinsatsen underrätta den kommunala nämnden enligt 2 §, om inte sådan underrättelse redan har lämnats. Detta bör ske vid första lämpliga tillfälle efter att utplaceringen av betesstationerna har skett, t.ex. när den som har utfört bekämpningsåtgärden återkommer till arbetsplatsen. Den som har utfört bekämpningsinsatsen kan i underrättelsen ange huruvida fler bekämpningsåtgärder eventuellt kommer att behöva vidtas för att syftet med bekämpningsinsatsen ska uppnås. För sådana kommande bekämpningsåtgärder som omfattas av lämnad underrättelse enligt 2 §, har underrättelseskyldigheten uppfyllts och behöver ingen ny underrättelse lämnas när bekämpningsåtgärden väl utförs.

---

3 § En underrättelse enligt 2 § ska innehålla

1. kontaktuppgifter till den som sprider biocidprodukter,
2. syftet med bekämpningen,
3. vilka biocidprodukter och mängden biocidprodukter som använts eller beräknas att användas vid spridningen
4. tidpunkt eller beräknad tidsperiod samt plats för spridningen, och
5. vilka försiktighetsåtgärder som har vidtagits eller kommer att vidtas för att skydda människors hälsa och miljön.

Författningskommentar:

Bestämmelsen i 3 § korresponderar i huvudsak med de uppgifter som användare av biocidprodukter ska dokumentera enligt bestämmelsen i 5 kap. 1 § nedan.

Med "kontaktuppgifter" enligt punkten 1 avses företagsnamn, telefonnummer, adress och e-post.

Med "syftet med bekämpningen" enligt punkten 2 avses vilket skadedjursproblem som bekämpningen avses avhjälpa och vad som ska uppnås med bekämpningen.

Enligt punkten 3 ska en underrättelse bl.a. innehålla uppgift om mängden biocidprodukter som använts eller beräknas användas. Syftet med detta är att den kommunala nämnden ska kunna bedöma de miljö- och hälsoskyddsrisiker som spridningen kan föranleda. Vilken information som ska lämnas får anpassas med hänsyn till vilken spridningsmetod som används, t.ex. genom användning av tryckspruta eller betesstationer, samt den formulering biocidprodukten har, d.v.s. om det är en flytande produkt, ett puder eller ett fast bete. Vid exempelvis spridning av bekämpningsmedel mot råttor genom användning av betesstationer bör underrättelsen innehålla uppgift om hur många betesstationer som använts eller beräknas att användas.

Om den kommunala nämnden anser att det krävs ytterligare uppgifter eller underlag, har nämnden möjlighet att begära in sådana uppgifter. Detta följer av bestämmelsen i 26 kap. 21 § miljöbalken, enligt vilken tillsynsmyndigheten får

förelägga den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd att lämna de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen.¹²

När det gäller uttrycket ”beräknad tidpunkt eller tidsperiod” enligt punkten 4, bör sådan tidsangivelse anges i datum. I de fall bekämpningen pågår under en längre period, t.ex. vid utplacering av betesstationer för bekämpning av råttor, bör så långt möjligt anges hur länge bekämpningen avses pågå, t.ex. genom uppskattning i veckor.

Att informationen enligt punkten 5 ska innefatta försiktighetsåtgärder som har vidtagits, kopplar till kravet på försiktighetsåtgärder vid spridning i bestämmelsen i 3 kap. 2 § dessa föreskrifter.¹³ Därutöver bör anges på vilket sätt användarvillkoren för aktuell biocidprodukt har följts eller kommer att följas.

Undantag

4 § Om det finns särskilda skäl får den kommunala nämnden i det enskilda fallet medge undantag från bestämmelserna i 1-3 §§.

Författningskommentar:

Bestämmelsen i 4 § innebär att om det finns särskilda skäl får den kommunala nämnden medge undantag från informations- respektive underrättelseskyldigheten i 1 och 2 §§ samt från de uppgifter som enligt 3 § ska ingå i en underrättelse till den kommunala nämnden.

Såvitt avser undantaget från 1 § motsvarar denna bestämmelse i huvudsak vad som redan nu gäller enligt 16 § SNFS 1997:2. Som särskilda skäl för undantag från att informera enligt 1 § kan nämnas situationer då det är svårt att uppfylla bestämmelsen på ett meningsfullt sätt, exempelvis vid spridning av biocidprodukter på ett trafikerat vägavsnitt. Om den kommunala nämnden medger undantag från kraven i 1 §, kan nämnden föreskriva vilken information som i stället ska ges i det aktuella fallet och på vilket sätt.

Det kan vidare tänkas föreligga situationer då undantag från underrättelseskyldigheten i 2 § eller de uppgifter som enligt 3 § ska ingå i en underrättelse, är motiverat. Särskilda skäl för undantag från kraven i 2 eller 3 §§ bör exempelvis föreligga om den kommunala nämnden redan har fått del av motsvarande uppgifter på annat sätt, t.ex. genom villkor i avtal med saneringsföretag som utför skadedjursbekämpning på kommunens uppdrag.

---

5 kap. Dokumentation

1 § Den som sprider biocidprodukter ska dokumentera de åtgärder som vidtas för att uppnå syftet med bekämpningen. Av dokumentationen ska framgå

1. syftet med bekämpningen,
2. vilka biocidprodukter och mängden biocidprodukter som använts vid spridningen

---

¹² Se vad som har anförts om behörig tillsynsmyndighet vid spridning av aktuella biocidprodukter i författningskommentaren under 2 § ovan.

¹³ Se vidare om det sistnämnda kravet i författningskommentaren till 3 kap. 2 § ovan.

3. tidpunkt och plats för spridningen, och
4. vilka försiktighetsåtgärder som har vidtagits för att skydda människors hälsa och miljön.

Dokumentationen enligt första stycket ska sparas i tre år och ska vid begäran redovisas för tillsynsmyndigheten.

Författningskommentar:

Kravet på dokumentation i 1 § gäller de åtgärder som har vidtagits inom ramen för varje bekämpningsinsats; dokumentationen ska avse de bekämpningsåtgärder som vidtas för att uppnå syftet med den aktuella bekämpningen. Vid exempelvis bekämpning av råttor i ett köpcentrum, gäller kravet på dokumentation de bekämpningsåtgärder som över tid vidtas inom ramen för den aktuella bekämpningsinsatsen. Bestämmelsen i 1 § innebär således inget krav på att upprätta dokumentation avseende varje enskild bekämpningsåtgärd – åtgärderna ska i stället noteras i en samlad dokumentation för den aktuella saneringen.¹⁴

Bestämmelsen i 1 § motsvarar delvis vad som gäller enligt 9 § SNFS 1997:2. Dock har anpassning gjorts i fråga om vilka uppgifter dokumentationen ska innehålla utifrån vad som är relevant vid spridning av aktuella biocidprodukter i produkttyp 8 samt biocidprodukter i produkttyp 14 och 18. Följaktligen innehåller bestämmelsen inte något krav på att ange uppgifter om temperatur och vindförhållanden eller skyddsavstånd. Emellertid har punkten 4 i förhållande till 9 § SNFS 1997:2 fått en bredare tillämpning eftersom dokumentation nu ska avse generella försiktighetsmått vid spridningen, och inte enbart de försiktighetsmått som iakttagits vid påfyllning och rengöring av utrustning.

Dessa föreskrifter träder i kraft [den 1 november 2015].

Naturvårdsverket

[N.N.]

[n.n.]

(ange enhet)

---

¹⁴ Angående frågan om vad som avses med ”mängden biocidprodukter” i punkten 2 samt vad som avses med ”försiktighetsåtgärder” enligt punkten 4, se vad som har anförts om detta i författningskommentaren till bestämmelsen i 4 kap. 3 § ovan.